

Relatie tussen Eerste en Tweede Wereldoorlog

Anton Krufft houdt een heel fascinerend verhaal over een tijdspanne van een kleine 150 jaar en dat binnen twee uur.

Onze inleider is voorzitter van de Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog (SSEW) en geeft een méér dan boeiende presentatie over de aanloop tot die wereldoorlogen.

In het midden van de negentiende eeuw vonden er in Europa grote veranderingen plaats. Europese landen bestonden vaak uit kleine koninkrijken of vorstendommen, die naar een staatsvorm werden omgevormd en zo ontstonden in de 'belle époque' de eerste natiestaten. Er waren toen ook veel technische ontwikkelingen: industrie, verkeer en fotografie hadden een grote invloed op kunstuitingen. Het kubisme is er een voorbeeld van.

Filosofische veranderingen, zoals ontkenning van een God en het centraal stellen van de mens, brachten veel nieuwe inzichten voort. Maatschappelijke veranderingen, onder invloed van elektriciteit en chemie, deden hun intrede. De bevolking ging in de industrie werken. Deze concentratie leidde tot socialisme; een ontwikkeling die op het platteland minder voorkwam. Sommige landen hadden koloniale aspiraties. Doel van de natiestaat was overleven én welzijn, cultuur en identiteit veiligstellen.

Daarvoor waren weer leger en vloot nodig. De staten zochten naar een machtsevenwicht om de ontstane soevereiniteit te waarborgen. Daarom sloten landen defensie- verdragen, soms zelfs geheime verdragen. In 1914 was Duitsland omsloten door landen met defensieverdragen van de Entente. Toen Rusland na de aanslag in Sarajewo mobiliseerde, was dat de aanleiding om samen met Oostenrijk-Hongarije ten strijde te trekken. Vele miljoenen slachtoffers later werd er in Versailles vrede gesloten.

De geallieerden dicteerden de vrede, terwijl Duitsland geen gesprekspartner was. Duitsland kreeg de schuld van de oorlog én de last van gigantische herstelbetalingen. Zo maakten hyperinflatie en hongersnood Duitsland klaar voor de ommekeer die Hitler aan de macht bracht: **een tweede, bloedige, Wereldoorlog begon met de oorzaak in het verleden.**

Namens Forum, Bert van Esch

Anton Krufft studeerde bedrijfseconomie in de VS en later geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Na een carrière in het bedrijfsleven was hij werkzaam als consultant voor internationale organisaties, als EU, VN en Wereldbank. Als historicus heeft hij een drietal boeken geschreven, waarvan de meest recente de titel draagt: "Van Continentaal Conflict naar Eerste Wereldoorlog". Voorts is Anton Krufft voorzitter van de landelijke 'Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog' (SSEW)